

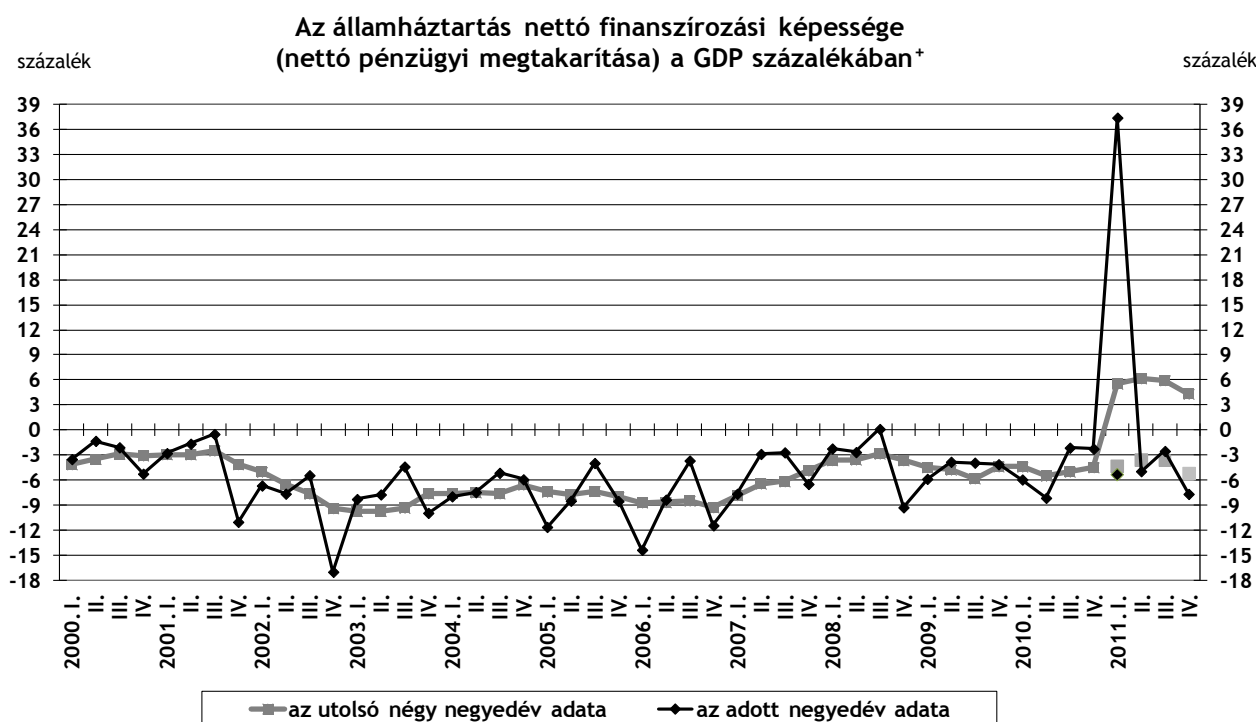
MAGYAR NEMZETI BANK

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Az államháztartás és a háztartások pénzügyi számláinak előzetes adatairól 2011. IV. negyedév

Budapest, 2012. február 17.* - A pénzügyi számlák előzetes adatai szerint az államháztartás nettó finanszírozási képessége 2011 negyedik negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP 4,3* százalékát tette ki. A finanszírozási képesség pozitív egyenlege a 2011 első negyedévében elszámolt, magánnyugdíj-pénztári kilépések miatti, a háztartások által az államháztartásnak nyújtott tőke-transzfer következtében alakult ki. A tőke-transzfer hatását figyelmen kívül hagyva az államháztartás nettó finanszírozási képessége a GDP -5,2* százaléka volt az elmúlt egy évben. Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adóssága a GDP 80,3 százalékát érte el 2011 végén. Az adósságot a negyedik negyedévben 1047 milliárd forinttal csökkentette a nettó visszafizetés, és 765 milliárd forinttal növelte a forint gyengülése.

Az előzetes adatok szerint a háztartások nettó finanszírozási képessége 2011 negyedik negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP -4,5 százalékát érte el. A háztartások által az államháztartásnak nyújtott, a magánnyugdíj-pénztári kilépések miatti tőke-transzfert figyelmen kívül hagyva a háztartások nettó finanszírozási képessége az elmúlt egy évben a GDP 5,0 százaléka volt.

[†] 2011 negyedik negyedévére vonatkozó adathoz az MNB a saját GDP-becslését használta.

2011-ben különálló pontként ábrázoltuk azt a negyedéves adatot (fekete színnel, csak az első negyedévben) és azokat az utolsó négy negyedévre vonatkozó adatokat (szürke színnel), amelyek a magánnyugdíj-pénztári kilépések miatti tőke-transzfer hatását figyelmen kívül hagyva mutatják az államháztartás nettó finanszírozási képességét.

Az államháztartás nettó finanszírozási képessége az előzetes adatok szerint 2011 negyedik negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP 4,3* százaléka (1217* milliárd forint) volt. A magánnyugdíj-pénztári kilépések miatt a háztartások által az államháztartásnak nyújtott tőke-transzfer figyelembe vétele nélkül

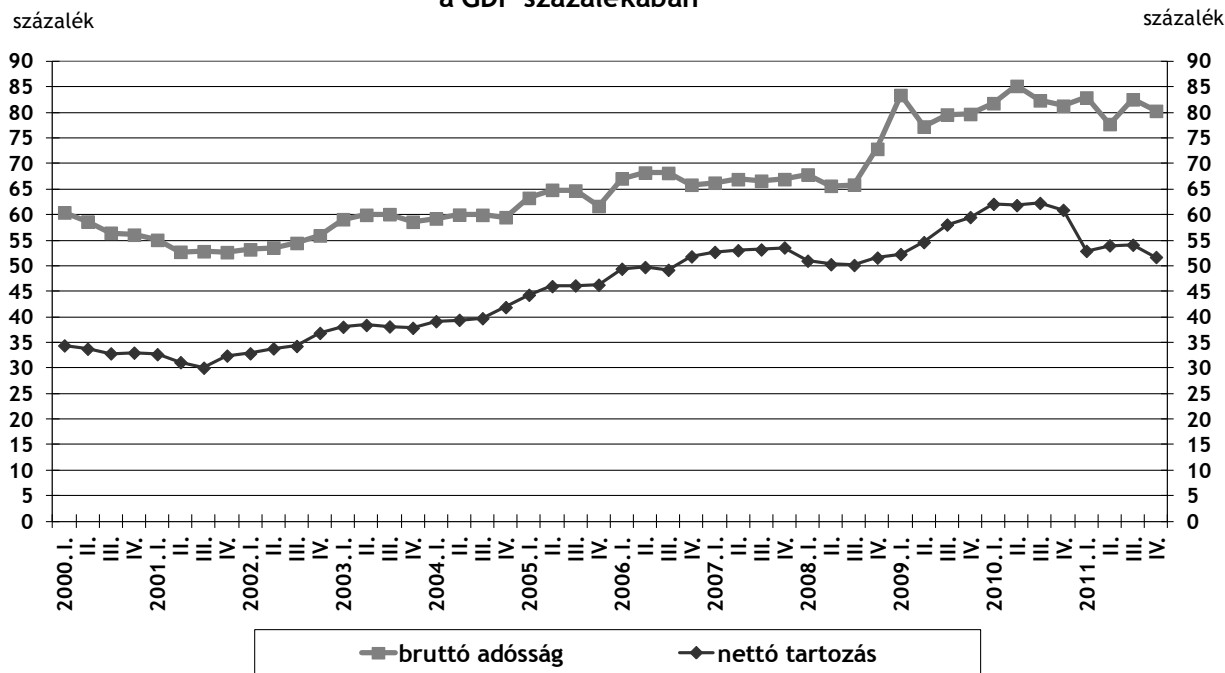
*Módosítva 2012. február 22-én. A módosított számokat a szövegben csillag jelöli. A módosításra azért került sor, mert a központi kormányzat 2011. negyedik negyedévi egyéb tartozása az eredeti közleményben tévesen került meghatározásra.

az államháztartás nettó finanszírozási képessége az elmúlt egy évben a GDP -5,2* százaléka (-1460* milliárd forint) volt.

2011 negyedik negyedében az államháztartás nettó finanszírozási képessége a negyedéves GDP -7,7* százalékát tette ki (-602* milliárd forintot).

Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számításba vett (maastrichti) adóssága 2011 végén a GDP 80,3 százaléka volt (22649 milliárd forint). Az adósságot a negyedik negyedévben 1047 milliárd forinttal csökkentette a nettó visszafizetés (tranzakció), és 765 milliárd forinttal növelte a forint gyengülése (átértékelődés). 2011 végén 1 forintos árfolyamváltozás 0,14 százalékpont változást okozott a GDP százalékában kifejezett bruttó adósságban. Az államháztartás nettó tartozása (14583* milliárd forint) a GDP 51,7* százalékát tette ki 2011 negyedik negyedévének végén.

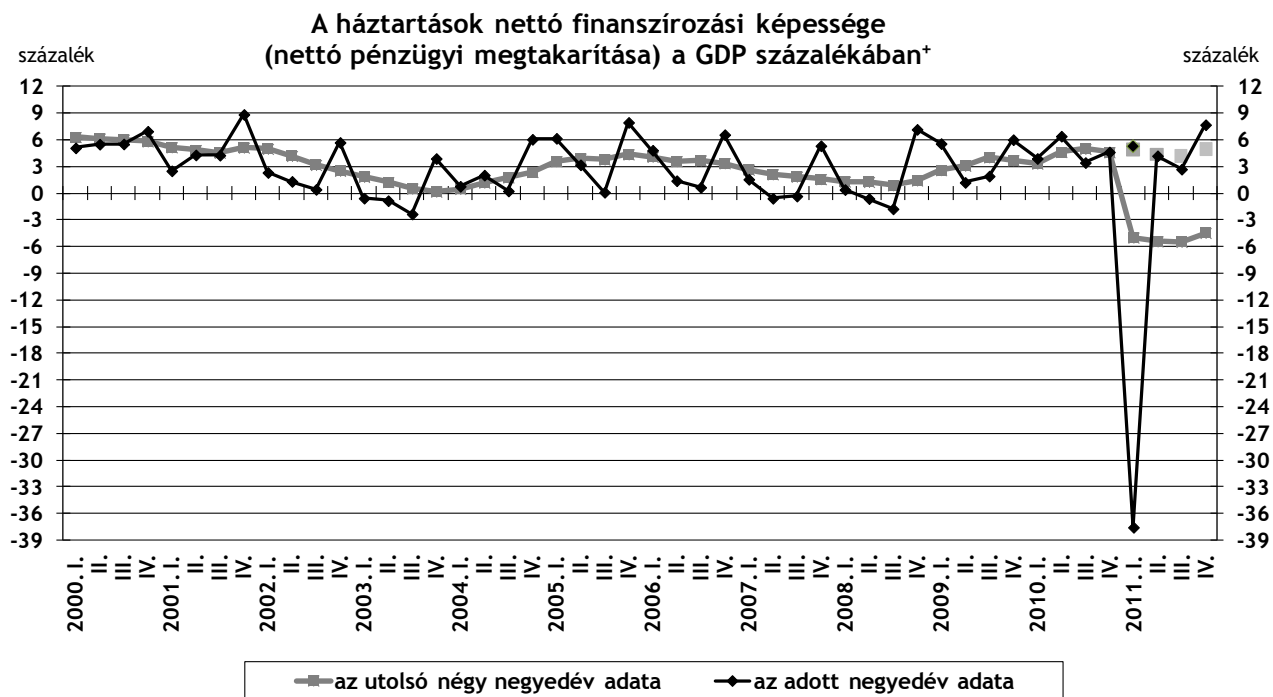
**Az államháztartás "maastrichti" adóssága és nettó tartozása*
a GDP százalékában**

* Az államháztartás "maastrichti" adóssága egyenlő az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított, az egyéb tartozásokat (AF.7) nem tartalmazó adósságával. A nettó tartozás a nettó pénzügyi vagyont (az összes pénzügyi eszköz és az összes kötelezettség különbsége piaci értéken) ellentétes előjelű adata.

2011 negyedik negyedévére vonatkozó adathoz az MNB a saját GDP-becslését használta.

2011 negyedik negyedében a központi kormányzat nettó finanszírozási igénye 1030* milliárd forint volt. A központi kormányzat pénzügyi eszközei közül a jegybanki betétek, az államháztartáson belül nyújtott hitelek és a befektetési jegyek állománya jelentősen csökkent. A kötelezettségek esetében meghatározó volt az államkötvények és a külföldi hitelek csökkenése. A helyi önkormányzatok nettó finanszírozási képességére (103 milliárd forint) jelentős hatást gyakorolt, hogy a központi kormányzat átvállalta a megyei önkormányzatok adósságát. A helyi önkormányzatok pénzügyi eszközei közül jelentősen csökkentek a hitelintézeti betétek, a kötelezettségeik közül pedig számottevően csökkent a kötvényekben fennálló adósság. A társadalombiztosítási alapok nettó finanszírozási képessége (325 milliárd forint) alapvetően a központi kormányzattól felvett hitelek elengedése miatt alakult ki.

[†] 2011. évi negyedik negyedévére vonatkozó adathoz az MNB a saját GDP-becslését használta.

2011-ben különálló pontként ábrázoltuk azt a negyedéves adatot (fekete színnel, csak az első negyedévben) és azokat az utolsó négy negyedévre vonatkozó adatokat (szürke színnel), amelyek a magánnyugdíj-pénztári kilépések miatti tőke-transzfer hatását figyelmen kívül hagyva mutatják a háztartások nettó finanszírozási képességét.

A háztartások nettó finanszírozási képessége az előzetes adatok szerint 2011. negyedik negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP -4,5 százalékára (-1261 milliárd forint) volt. A magánnyugdíj-pénztári kilépések miatt az államháztartásnak fizetett tőke-transzfer nélkül számolt nettó finanszírozási képesség az elmúlt egy évben a GDP 5,0 százalékára (1417 milliárd forint) volt.

2011. negyedik negyedévében a háztartások nettó finanszírozási képessége (604 milliárd forint) a negyedéves GDP 7,7 százalékát tette ki. A végtörlesztéshez kapcsolódó tőke-transzfer nélkül számolt nettó finanszírozási képesség (430 milliárd forint) a negyedéves GDP 5,5 százalékát érte el a negyedik negyedévben.

2011. negyedik negyedévében a végtörlesztés jelentős hatást gyakorolt a háztartások pénzügyi eszközeinek és kötelezettségeinek szerkezetére. Erről bővebben a közlemény végén található módszertani megjegyzések 1. és 2. pontjában lehet olvasni. A pénzügyi eszközök közül számottevően csökkentek a külföldi készpénz, a devizabetétek, a tulajdonosi részesedések és kisebb mértékben a biztosítástechnikai tartalékok, ugyanakkor jelentősen nőttek a forint készpénz és a forintbetétek. A kötelezettségek esetében a devizahitelek tranzakcióból eredő csökkenése - elsősorban a végtörlesztés miatt - kiemelkedő mértékű volt, ugyanakkor a forinthitelek - elsősorban szintén a végtörlesztéshez kapcsolódóan - számottevően nőttek.

Az előzetes pénzügyi számlák részletes adatai az MNB honlapján a Statisztika/Statisztikai adatok, információk/Adatok, idősorok/XII. A nemzetgazdaság pénzügyi számlái/A háztartások és az államháztartás előzetes pénzügyi számlái útvonalon érhetők el. A nemzetgazdaság szektorait teljes körűen bemutató, 2011. negyedik negyedévére vonatkozó pénzügyi számlák 2012. április 2-án kerülnek publikálásra.

***

Táblázatok

Az államháztartás és a háztartás szektor főbb adatai

	2009				2010				2011			
	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év
A nettó finanszírozási képesség negyedéves adatai, milliárd forint												
Államháztartás (S.13)	-342	-244	-251	-290	-353	-536	-145	-167	2343	-341	-182	-602*
Háztartások (S.14)	325	77	123	424	232	422	235	343	-2350	289	195	604
A nettó finanszírozási képesség negyedéves adatai, a magánnyugdíjpénztári kilépések miatti tőke-transzfer és a végtörlesztés hatása nélkül, milliárd forint												
Államháztartás (S.13)	-342	-244	-251	-322	-411	-536	-145	-167	-335	-341	-182	-550*
Háztartások (S.14)	325	77	123	456	290	422	235	343	328	289	195	430
A nettó finanszírozási képesség négy negyedéves adatai (az adott negyedévvél záruló egy év adata), milliárd forint												
Államháztartás (S.13)	-1173	-1239	-1496	-1127	-1138	-1430	-1325	-1202	1494	1690	1653	1217*
Háztartások (S.14)	680	798	1036	950	856	1200	1313	1232	-1349	-1482	-1522	-1261
A nettó finanszírozási képesség négy negyedéves adatai (az adott negyedévvél záruló egy év adata), a magánnyugdíjpénztári kilépések miatti tőke-transzfer és a végtörlesztés hatása nélkül, milliárd forint												
Államháztartás (S.13)	-1173	-1239	-1496	-1159	-1228	-1520	-1415	-1260	-1183	-988	-1025	-1408*
Háztartások (S.14)	680	798	1036	982	946	1290	1403	1290	1328	1196	1156	1243
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adóssága a negyedév végén, milliárd forint												
Államháztartás (S.13)	21837	19990	20443	20422	21048	22095	21732	21750	22450	21281	22931	22649
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adósságának negyedéves változása, milliárd forint												
adósság változása	2 490	-1846	452	-20	626	1047	-364	19	700	-1169	1649	-282
ebből: tranzakció	1154	-629	547	-52	717	166	40	-75	1227	-1191	573	-1047
átértékelődés	1322	-1217	-95	32	-92	881	-404	94	-526	22	1076	765
egyéb volumenváltozás	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2009				2010				2011			
	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év
A negyedéves nettó finanszírozási képesség a negyedéves GDP százalékában												
Államháztartás (S.13)	-5,9	-3,8	-3,9	-4,1	-5,9	-8,2	-2,1	-2,3	37,4	-5,0	-2,5	-7,7*
Háztartások (S.14)	5,6	1,2	1,9	6,0	3,9	6,4	3,4	4,6	-37,6	4,2	2,7	7,7
A negyedéves nettó finanszírozási képesség a magánnyugdíjpénztári kilépések miatti tőke-transzfer és a végtörlesztés hatása nélkül, a negyedéves GDP százalékában												
Államháztartás (S.13)	-5,9	-3,8	-3,9	-4,6	-6,9	-8,2	-2,1	-2,3	-5,4	-5,0	-2,5	-7,0*
Háztartások (S.14)	5,6	1,2	1,9	6,5	4,9	6,4	3,4	4,6	5,2	4,2	2,7	5,5
A négy negyedéves nettó finanszírozási képesség a négy negyedéves GDP százalékában												
Államháztartás (S.13)	-4,5	-4,8	-5,8	-4,4	-4,4	-5,5	-5,0	-4,5	5,5	6,2	6,0	4,3*
Háztartások (S.14)	2,6	3,1	4,0	3,7	3,3	4,6	5,0	4,6	-5,0	-5,4	-5,5	-4,5
A négy negyedéves nettó finanszírozási képesség a magánnyugdíjpénztári kilépések miatti tőke-transzfer és a végtörlesztés hatása nélkül, a négy negyedéves GDP százalékában												
Államháztartás (S.13)	-4,5	-4,8	-5,8	-4,5	-4,8	-5,9	-5,4	-4,7	-4,4	-3,6	-3,7	-5,0*
Háztartások (S.14)	2,6	3,1	4,0	3,8	3,7	5,0	5,3	4,8	4,9	4,4	4,2	4,4
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adóssága a GDP százalékában a negyedév végén												
Államháztartás (S.13)	83,4	77,3	79,6	79,7	81,8	85,2	82,4	81,3	82,9	77,7	82,6	80,3

***

Módszertani megjegyzések

1. A végtörlesztés statisztikai elszámolása

A háztartások devizahiteleinek végtörlesztése során a pénzügyi vállalatoknak rögzített, a piacon jelentősen eltérő devizaárfolyamot kell alkalmazniuk a vonatkozó jogszabály szerint. Az ebből adódó vagyonnövekményt a háztartásoknak nyújtott tőke-transzferként kezeljük a statisztikában. A statisztikai elszámolás szerint a tőke-transzfer 70-30 százalékban a pénzügyi vállalatok és az államháztartás nyújtja a háztartásoknak, mivel az államháztartás a végtörlesztéshez kapcsolódó veszteségek 30 százalékát megtéríti a pénzügyi vállalatok számára. A tőke-transzfer időszerű elszámolása a végtörlesztésekhez

kapcsolódik, 2011 negyedik negyedévében az év végéig lezárult végtörlesztésekhez kapcsolódó tőkefinanszírozásokat számoltuk el, a 2012-es végtörlesztésekhez kapcsolódó tőkefinanszírozások 2012 első negyedévében lesznek elszámolva. Mivel az államháztartás a pénzügyi vállalatok részére pénzforgalmilag csak 2012-ben téríti meg a veszteségeik 30 százalékát, ezért 2011 végén az államháztartásnak ebből adódóan egyéb kötelezettségei jelennek meg a pénzügyi számlákban a pénzügyi vállalatok felé. 2011 negyedik negyedévében a háztartások piaci árfolyamon számolva 642 milliárd forint összegben fizették vissza devizahiteleiket a végtörlesztés feltételeit kihasználva, ennek során 174 milliárd forint tőkefinanszírozást kaptak a pénzügyi vállalatoktól és az államháztartástól.

2. A háztartások 2011. negyedik negyedéves adataihoz kapcsolódó bizonytalanságok

A háztartások 2011. negyedik negyedéves pénzügyi számla adatai a gazdasági események egy részének hatásait csak korlátozottan képesek tükrözni. A végtörlesztés során a háztartások valószínűleg olyan pénzügyi követeléseiket csökkentették vagy olyan kötelezettségeiket növelték, amelyeket a statisztika nem vagy csak korlátozottan tud megfigyelni. Továbbá a banki számlaforgalom alapján arra a következtetésre jutottunk, hogy az év végén a háztartások növelték külföldi befektetéseiket, amelyeket csak részben tud megfigyelni a pénzügyi számlák statisztika. Becsléseink szerint 2011 utolsó negyedévében a háztartások 120 milliárd forinttal csökkentették a külföldi készpénzállományukat, ennyi valutát váltottak át forintra. Ezen kívül becsléseket alkalmaztunk a külföldön tartott betétek, az önkéntes nyugdíjpénztári követelések és a háztartások egyéb követeléseinek alakulására. A jövőbeni publikációk során a becslött értékek változhatnak, illetve a későbbiekben beérkező tényadatok válthatják fel őket.

3. A Magyar Fejlesztési Banknak adott tőkeinjekció

A központi kormányzat 2011 negyedik negyedévében 120 milliárd forintos tőkeinjekciót adott a Magyar Fejlesztési Banknak egyrészt a korábbi időszak veszteségének fedezésére, másrészt a fejlesztési banki aktivitás élénkítésére. A statisztika a jelenlegi információk alapján ezt a tőkeinjekciót teljes egészében tőkefinanszírozásként kezeli, így a pénzügyi számlákban a központi kormányzat pénzügyi eszközeinek a csökkenéseként jelenik meg. A tőkeinjekció statisztikai kezelése a későbbiek során részben változhat, amennyiben megfelelő információ fog rendelkezésre állni arról, hogy a fejlesztési banki tevékenység élénkítésére adott tőkeinjekció-rész piaci feltételekkel számított megtérülése biztosított.

4. Rendkívüli áfa-visszatérítések elszámolásának változása

Az Európai Bíróság 2011. július végén hozott ítélete alapján az Országgyűlés megváltoztatta az áfa-visszaigénylés szabályait. Ennek következtében a pénzügyi számlák korábbi publikációjában 2011 harmadik negyedévében 289 milliárd forinttal nőtt az államháztartás egyéb tartozása, illetve ennyivel nőtt a nettó finanszírozási igénye, mivel a statisztikában az állam által a nem-pénzügyi vállalatoknak nyújtott tőkefinanszírozásként számoltuk el ezt az összeget. A tőkefinanszírozásra vonatkozó becslésünket az azóta elérhetővé vált adatok alapján felülvizsgáltuk, és a jelenlegi információk szerint a harmadik negyedévben a tőkefinanszírozás mértéke 198 milliárd forint volt, ennyivel nőtt az államháztartás egyéb tartozása. Az alkalmazott statisztikai módszertan szerint a harmadik negyedévre vonatkozó becslés megváltoztatása az államháztartás 2012-es nettó finanszírozási képességének adatára nincs hatással, csak a harmadik és a negyedik negyedéves nettó finanszírozási képességek egymás közötti arányára.

5. A Magyar Nemzeti Bank kiegyenlítési tartalékának feltöltése

Az Eurostat döntést hozott arról, hogy a Magyar Nemzeti Bank kiegyenlítési tartalékának feltöltését nem kell kiadásként elszámolni a központi kormányzatnál. Ennek következtében a pénzügyi számlákban a központi kormányzat nettó finanszírozási képessége 2011 első negyedévében 29 milliárd forinttal nőtt az előző publikációhoz képest.

MAGYAR NEMZETI BANK STATISZTIKA

A Magyar Nemzeti Bank egyik alapvető, törvényben rögzített feladata, hogy statisztikai információkat gyűjtsön és hozzon nyilvánosságra. A tájékoztató célja, hogy segítséget nyújtson a frissen megjelent adatok értelmezésében. A Magyar Nemzeti Bank gazdasági folyamatokra vonatkozó elemzését a rendszeresen nyilvánosságra hozott „Jelentés az infláció alakulásáról” és a „Jelentés a pénzügyi stabilitásról” című kiadványok tartalmazzák, amelyek a www.mnb.hu honlapon megtalálhatók.

Hivatkozások:
[Adatok](#)
[Módszertani kézikönyv](#)
[Módszertani megjegyzések](#)

Elérhetőség: sajto@mnb.hu